

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Antwoord op Schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen – Hoogspanning door elektriciteitshuisjes?

Collegedatum: 16-09-2025

Kernboodschap

De plaatsing van transformatorhuisjes is noodzakelijk om het elektriciteitsnet te versterken en netcongestie tegen te gaan, de urgentie is groot. Liander is als netbeheerder verantwoordelijk voor de technische uitvoering. De gemeente heeft als beheerder van de openbare ruimte een taak om medewerking te verlenen, onder andere door grond beschikbaar te stellen. De locatiekeuze wordt bepaald door strikte technische eisen en gemeentelijke kaders. Participatie in de locatiekeuze is hierdoor niet mogelijk. Voor participatie over de vormgeving van transformatorhuisjes zijn wel mogelijkheden. Liander betreft en informeert bewoners wanneer er een nieuw transformatorhuisje in hun buurt komt, dit zal in de toekomst verder verbeterd worden wanneer de nieuwe buurtaanpak van Liander verder uitgerold wordt.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. Ziet het college ook het risico op mogelijke spanningen in Wijchense woonwijken bij de plaatsing van transformatorhuisjes?

De nieuwe transformatorhuisjes komen in bestaande wijken waar de ruimte al volledig in gebruik is. Hoewel de huisjes relatief klein zijn (8-10 m²), gaat hun plaatsing bijna altijd ten koste van iets, zoals een plantsoen, een parkeerplaats of een stukje speeltuin. Het is begrijpelijk dat inwoners daar een mening over hebben. Tegelijk zijn deze extra huisjes hard nodig om aan de gestegen vraag naar elektriciteit te voldoen. We willen daarom ook benoemen dat plaatsing meestal geen grote discussies oplevert. Inwoners hebben doorgaans begrip voor de noodzaak en de keuze.

2. Welke voorwaarden, kaders en eisen gelden voor Liander bij de plaatsing van transformatorhuisjes? Stelt de gemeente Wijchen daarnaast aanvullende voorwaarden, kaders of eisen?

Het plaatsen van een transformatorhuisje is vergunningsvrij, maar Liander hanteert wel technische eisen. Het begint met de zoekcirkel: het huisje moet binnen een strikt afgebakend gebied komen om het netwerk goed te bedienen. Daarnaast gelden eisen

zoals: aansluitbaarheid op ondergrondse kabels, toegankelijkheid, veiligheid, en een geschikte ondergrond zonder obstakels (riolering, leidingen en grote boomwortels). De gemeente toetst de locatie aan bestaand beleid voor ingrepen in de openbare ruimte. Dit gaat vooral om verkeersveiligheid, groenbeleid, parkeernormen, waterhuishouding en archeologie. Door deze combinatie van eisen is de keuzevrijheid in de praktijk zeer beperkt.

3. In hoeverre is het college voornemens om bewoners van de wijk, buurt en/of straat inspraak te geven bij de plaatsing van een transformatorhuisje, bijvoorbeeld via een maatwerkaanpak in buurten waar meerdere locaties geschikt zijn?

Er zijn geen plannen om bewoners inspraak te geven bij de locatiekeuze. We willen geen verwachtingen wekken die we niet kunnen waarmaken. Meestal is er maar één geschikte plek. Het vinden van een locatie is al een grote uitdaging door de technische en beleidsmatige eisen. Zelfs als er meerdere opties zouden zijn, kan dit nog discussies opleveren. Bewoners kunnen tegengestelde belangen hebben, bijvoorbeeld over zicht, speelruimte of parkeerplaatsen.

4. Is het college bereid om de keuze van een locatie voor een transformatorhuisje schriftelijk aan de buurt toe te lichten? Zo niet, waarom niet?

De gemeente werkt met Liander aan een nieuwe aanpak voor de plaatsing van transformatorhuisjes. De communicatie rondom nieuwe transformatorhuisjes wordt hierbij verbeterd. Inwoners gaan voortaan ruim een jaar van tevoren een brief met de exacte locatie ontvangen. Direct omwonenden krijgen ook de contactgegevens van de verantwoordelijke bij Liander. Daarnaast komt er per buurt een website met alle geplande huisjes. Hierin wordt niet per locatie uitgelegd hoe de keuze is gemaakt, omdat dit vooral een technisch proces is. Wel is het mogelijk een algemene uitleg over de gevolgde stappen en kaders toe te voegen, als inwoners dat willen. De huidige aanpak blijft voorlopig bestaan, maar maakt geleidelijk plaats voor de nieuwe buurtaanpak. Het doel is dat binnen enkele jaren alle transformatorhuisjes volgens de nieuwe buurtaanpak worden geplaatst.

5. Op welke manier borgt de gemeente Wijchen dat communicatie en participatie rondom de plaatsing van een transformatorhuisje met de omgeving goed verlopen?

Zie de antwoorden hierboven. Communicatie wordt uitgebreid en verbeterd. Er komt geen participatie over de locatiekeuze. Voor participatie over de vormgeving van transformatorhuisjes zijn wel mogelijkheden, deze worden nog uitgewerkt. Daarbij nemen we ook de recente motie 'Kunst onder spanning' mee.